

Not: Meclis ve encümen kararlarının duyurulmasının KVKK kapsamında değerlendirilmesi.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 7118846/3889147

22/06/2022

Konu : GÖRÜŞ (Meclis ve Encümen Kararları)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: ... tarihli ve ... sayılı yazı.

İlgi yazıda özetle; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda meclis kararlarının özetlerinin yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulacağı belirtilmişken Kanunda encümen kararları duyurusu ile ilgili herhangi bir ifadenin yer almadığı, belediye meclis kararlarının internet sitesinde yayınlanmakta iken encümen kararlarının da yayınlanması konusunda bir talebin söz konusu olduğu, encümen kararlarında yer alan özel kişi ve şirketlere ait kararların yayınlanmasının Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) uyarınca sorun teşkil edebileceğinden encümen kararlarının yayınlanmasının zorunlu olup olmadığı ve yayınlanması durumunda KVKK uyarınca sorun teşkil edip etmeyeceği ile,

İhtisas komisyonlarında oy birliği ya da oy çokluğu ile alınan kararların belediye meclisince görüşülüp karara bağlandığı, ihtisas komisyonlarınca alınan kararların imza aşamasından sonra bazı kararların altına komisyon üyelerince şerh notu düşülebildiği, komisyon kararı metnine geçirilmiş şerhlerin meclis kararlarına da aynı şekilde yazıldığı, komisyon kararı metnine geçmemiş imzaların altına yazılmış şerhlerin de meclis kararları metnine geçirilmesi şeklinde bir talepte bulunduğu, ihtisas komisyonlarınca karar alınıp imzalandıktan sonra imzaların altına yazılan şerhlerin meclis karar metnine geçirilip geçirilemeyeceği hususlarında tereddüt hâsıl olduğundan Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclis toplantısı" başlıklı 20 nci maddesinde; "...

Meclis toplantıları açıktır. Meclis başkanının veya üyelerden herhangi birinin gerekçeli önerisi üzerine, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir.

Meclis görüşmeleri görevlilerce tutanağa geçirilir, başkan ve kâtip üyeler tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli ve görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

..." hükmü,

"Gündem" başlıklı 21 inci maddesinde; "Her ayın ilk günündeki belediye meclis gündemi belediye başkanı tarafından belirlenerek en az üç gün önceden üyelere bildirilir ve çeşitli yöntemlerle halka duyurulur.

...

İmar konuları ile yıllık bütçe dışında kalan gündemdeki diğer konular ile üyelerin teklifleri; toplantıya katılanların salt çoğunluğunun kabulü hâlinde komisyonlara havale edilmeksizin belediye meclisince görüşülerek karara bağlanabilir." hükmü,

"Toplantı ve karar yeter sayısı" başlıklı 22 nci maddesinde; "Belediye meclisi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. ...

...

Üyeler oylarını bizzat kullanır. Gizli oy kullanmaya fizikî bakımdan engelli üyeler, tayin edecekleri kişi eliyle oy kullanabilirler.

Oylama gizli, işaretle veya ad okunarak yapılır. Oy verme kabul, ret veya çekimser şeklinde olur.

Kararlar, meclis başkanı ve kâtip üyeler tarafından imzalanır ve bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır.” hükmü,

“Meclis kararlarının kesinleşmesi” başlıklı 23 üncü maddesinde; “... Kesinleşen meclis kararlarının özetleri yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulur.” hükmü,

“İhtisas komisyonları” başlıklı 24 üncü maddesinde; “...

Meclis toplantısını müteakip imar komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü içinde kendilerine havale edilen işleri sonuçlandırır. Komisyonlar kendilerine havale edilen işlerle ilgili raporlarını bu sürenin sonunda meclise sunmadıkları takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır.

İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler bu komisyonlarda görüşüldükten sonra belediye meclisinde karara bağlanır.

...

Komisyon raporları alenîdir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere meclis tarafından maliyetlerini aşmamak üzere belirlenecek bedel karşılığında verilir.” hükmü,

“Encümenin görev ve yetkileri” başlıklı 34 üncü maddesinde; “Belediye encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Stratejik plan ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesinhesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.

b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.

c) Öngörülmeleyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.

d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.

g) Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.

h) Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.

i) Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek.” hükmü,

“Encümen toplantısı” başlıklı 35 inci maddesinde; “Belediye encümeni, haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Belediye başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir.

Encümen üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Encümenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca ihale komisyonu olarak yapacağı toplantılarda da bu hüküm geçerlidir. Oyların eşitliği durumunda başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Çekimser oy kullanılamaz.

Encümen gündemi belediye başkanı tarafından hazırlanır. Encümen üyeleri, başkanının uygun görüşü ile gündem maddesi teklif edebilir. Belediye başkanı tarafından havale edilmeyen konular encümende görüşülemez.

Encümene havale edilen konular bir hafta içinde görüşülerek karara bağlanır.

Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar.

Encümen başkan ve üyeleri, münhasıran kendileri, ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü encümen toplantılarına katılamazlar.” hükmü yer almaktadır.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde; “Bu Kanunun uygulanmasında;

...

ç) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,
d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,
e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

...” hükmü,

“Genel ilkeler” başlıklı 4 üncü maddesinde; “Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.

b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma.

c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.

ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.

d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.” hükmü,

“Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinde; “(1) Veri sorumlusu;

a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,

b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,

c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak,

amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

(2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.

(3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.

(4) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

(5) İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.” hükmü yer almaktadır.

09.10.2005 tarihli ve 25961 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği’nin “Görüşmeler ve yönetim” başlıklı 11 inci maddesinde; “...

Gündem konusunda ve usul hakkında leh ve aleyhte olmak üzere birer üyeye söz verilir. Yapılacak konuşmalar en fazla on dakika ile sınırlıdır.

Daha sonra gündem maddeleri sırası ile okunur ve görüşülür. Gündem sırasında değişiklik yapılmasına, başkan veya üyeler tarafından yapılan teklifler üzerine gündeme madde ilave edilmesine meclisçe karar verilir. Ancak ilçe (...) belediye meclislerinden gelen kararlar ile belediyenin birimlerinden ve bağlı kuruluşlarından gelen talepler toplantı sırasında başkan tarafından gündeme eklenir.

Görüşmelerde konuşmak için önceden başkanlıktan söz istenir. İhtisas komisyonuna ve siyasi parti gruplarına söz almada öncelik tanınır. Siyasi parti gruplarına üye sayısı en çok olandan başlamak suretiyle; üyelere söz isteme sırasına göre söz verilir. Bütçe görüşmesinde komisyon raporu okunduktan sonra üyelere söz verilir.

Meclisteki konuşmalar başkana hitaben yapılır. Başkan her zaman söz hakkına sahiptir.

İhtisas komisyonları ve siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmalar 20 şer dakika, üyelerin konuşmaları ise 10 dakika ile sınırlıdır. Bütçe ve program görüşmelerinde parti grupları için bu süreler iki kat olarak uygulanır. Meclis, bu sürelerin değiştirilmesine karar verebilir. Görüşmelerin yeterli olduğu meclisçe kabul edildiği takdirde başka üyeye söz verilmez.

Meclis toplantıları halka açıktır. Meclis başkanı veya üyelerden herhangi birinin gerekçeli teklifi üzerine kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir. Kapalı oturumda başkan ve üyeler dışında gerektiğinde meclis kararıyla görevli bulundurulabilir.” hükmü,

“Oylama usulleri” başlıklı 13 üncü maddesinde; “Mecliste oylama usulleri gizli, işaretle ve açık oylama olmak üzere üç türdür. Üyeler oylarını bizzat kullanırlar. Ancak, gizli oy kullanmaya fiziki bakımdan engelli olanlar tayin edecekleri kişiler eliyle oy kullanabilirler.

a) Gizli oylama: Meclis üyelerinin oy pusulasına seçeceği kişi veya kişilerin adlarını ya da bir teklif hakkında kabul, çekimser veya ret yazıp, tanıtıcı hiçbir işaret koymadan sandığa atmasıdır.

Gizli oylamalarda kullanılacak oy pusulaları zarfla birlikte başkanlıkça mühürlü şekilde düzenlenir. Oylama bittikten sonra katip üyeler tarafından sandıktan çıkan zarflar sayılır ve üye sayısından fazla olmadığı tespit edildikten sonra açılır. Oy pusulaları sayıldıktan sonra, başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır. Oylarda eşitlik halinde oylama bir defa daha tekrarlanır; yine eşitlik olursa meclis başkanınca kuraya başvurulur. Kura çekimi, birbirinin aynı olan ve üzerinde adlar yazılı bulunan kağıtlar bir torbaya konularak meclis başkanı tarafından çekilmek suretiyle yapılır. Torbadan çekilen isim kazanmış olur.

Başkanlık divanı, encümen üyeliği ve denetim komisyonu üyeliği seçimleri gizli oylama ile yapılır. Meclis kararı ile başka konularda da gizli oylama yapılabilir.

b) İşaretle oylama: Meclis üyesinin elini yukarı kaldırarak veya ayağa kalkarak kabul, çekimser veya ret şeklinde oyunu açıklamasıdır.

İşaretle oylamada oyları tespit etmek başkanlık divanına aittir. Çoğunluk olup olmadığı hususunda tereddüt olursa, bir defa daha oylama yapılır. Tereddüt giderilemediği takdirde ad okunmak suretiyle açık oylamaya başvurulur.

c) Açık oylama: Üzerinde üyelerin ad ve soyadları yazılı oy pusulalarının sandığa atılması veya varsa elektronik oylama mekanizmasının çalıştırılması ya da üyelerin adlarının okunması üzerine, adı okunan üyenin ayağa kalkarak kabul, çekimser veya ret demesi suretiyle yapılan oylamadır.

Sandık kullanılarak yapılan oylamada, sandık katip üyeler tarafından meclis önünde açılır. Oy pusulaları sayılır ve oy çeşitleri tutanağa ayrı ayrı geçirildikten sonra başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır.

İşaretle ve açık oylamalarda eşitlik olması halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.” hükmü,

“Mecliste görüşülen konuların kabul veya reddedilmesi” başlıklı 14 üncü maddesinde “Mecliste görüşülen konular; mahiyetine göre salt çoğunluk, nisbî çoğunluk, nitelikli çoğunluk, oyçokluğu veya oybirliği ile kabul veya reddedilir.

...” hükmü,

“Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması” başlıklı 16 ncı maddesinde; “Meclis görüşmeleri katip üyeler veya divanın sorumluluğundaki görevlilerce tutanağa geçirilir ve başkanlık divanı tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

Kararlar, tutanaklara dayalı olarak yazılır, başkan ve katip üyelerce imzalanır. ...” hükmü,

“İhtisas komisyonlarının oluşumu” başlıklı 21 inci maddesinde; “ ...

İmar ve bütçeye ilişkin konular hakkında meclis tarafından karar alınmadan önce ilgili komisyonlarda görüşülmesi zorunludur.

İhtisas komisyonları toplantılarını, meclisin toplantı süresinde veya müteakip günlerde yapar. İmar ve bayındırlık komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır ve raporunu meclise sunar. Rapor Kanunda öngörülen sürenin sonunda meclise sunulmadığı takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır.

...
Komisyon raporları alenîdir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere belediye meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir.

... ” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde;

1- Belediye meclisi toplantılarının açık olduğu, meclis gündemi ve toplantı kararlarının halka duyurulduğu, bununla beraber belediye encümeni gündemi ve kararları için Kanun’da bu şekilde bir düzenlemeye yer verilmediği, diğer taraftan Kanun’da encümen kararlarının gizli olduğuna dair de bir hükme yer verilmediği, bu bakımdan kamu yararı görülmesi halinde encümen kararlarının uygun araçlarla halka duyurulmasında sakınca bulunmayacağı, öte yandan encümenin görev ve yetkileri kapsamında encümen tarafından alınan yahut icra edilen kararların, gerçek veya tüzel kişilerin kişisel verilerini içerebileceği ve bu verilerin kitle iletişim araçları ile paylaşılması sonucunda hukuka aykırı bir şekilde işlenebileceği göz önüne alındığında, belediye encümenince alınan kararlarda 6698 sayılı Kanun uyarınca kişisel veri kapsamında yer alan bilgileri ve belgeleri içerir kararların mezkur Kanun’a uygun olarak işlendikten sonra duyurulmasının uygun olacağı,

2- Belediye meclisi kararlarının gizli, işaretle ve açık oylama usullerinden birisi kullanılmak suretiyle mahiyetine göre salt çoğunluk, nisbî çoğunluk, nitelikli çoğunluk, oyçokluğu veya oybirliği ile kabul veya reddedileceği, oy vermenin kabul, ret veya çekimser şeklinde olacağı, bununla beraber meclis kararına ret veya çekimser oy verenlerin karar üzerine şerh düşebileceğine yönelik bir düzenleme bulunmadığı, bu bakımdan gerek ihtisas komisyonu kararlarında gerekse belediye meclisi kararlarında, alınan karara katılmayan üyelere ilişkin şerh düşülmesinin mümkün olmadığı, diğer taraftan alınacak karara ilişkin ihtisas komisyonunun hazırlayacağı rapor ile belediye meclisi görüşmelerinin kayıt altına alınacağı tutanaklarda itiraza ilişkin kayıtların düşülmesinin mümkün olduğu

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Gereği:

... Belediye Başkanlığı

Bilgi:

... Valiliği